

SİRKÜLER: 2018/6: 50'den Fazla İşçinin Çalıştığı İşyerleri 01.01.2018 Tarihinden İtibaren Zorunlu Bireysel Emeklilik Sistemine Dahil Olacaktır

6740 sayılı Kanunla, 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununda yapılan düzenlemeyle (Ek madde 2), çalışanların otomatik olarak bir emeklilik planına dâhil edilmesi **zorunluluğu getirilmiş** ve buna ilişkin yönetmelik 02.01.2017 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak uygulama kademeli bir şekilde yürürlüğe konulmuştu. Söz konusu kanun ve buna ilişkin çıkarılan yönetmelik hükümlerine göre, özel ve kamu sektöründe çalışanlardan (SGK Kanunu 4/a ve 4/c kapsamında olanlar), Türk vatandaşı olan ve **45 yaşını doldurmamış tüm çalışanların**, işverenleri **aracılığıyla Bireysel Emeklilik Sistemine** işçi sayısına göre kademeli olarak dahil edilmeleri **zorunlu** bulunmaktadır.

50'den fazla işçinin çalışacağı işyerleri 01.01.2018 tarihinden itibaren zorunlu bireysel emeklilik sistemine dahil olacak olup, Çalışanların işverenleri aracılığıyla otomatik olarak emeklilik planına dahil edilmesine ilişkin usul ve esaslar hatırlatma amacıyla aşağıda özetlenmiştir:

1- 2017 Yılında Bireysel Emeklilik Sistemi Kapsamına Girmiş Olan İşyerleri:

- a) Çalışan sayısı **1000 ve üzerinde** olan işyerlerinde; **01.01.2017** tarihinden itibaren,
- b) Çalışan sayısı **250 ve üzerinde** olan işyerlerinde; **01.04.2017** tarihinden itibaren,
- c) Çalışan sayısı **100 ve üzerinde olan işyerlerinde**; **01.07.2017** tarihinden itibaren,

Bireysel Emeklilik Sistemi zorunlu olarak uygulamaya girmiş ve halen **uygulanmaktadır**.

2- 2018 Yılında Bireysel Emeklilik Sistemi Kapsamına Girecek Olan İşyerleri:

- a) Çalışan sayısı **50 ve üzerinde** ancak **100'den az** olan işyerlerinde 01.01.2018 tarihinden itibaren,
- b) Çalışan sayısı **10 ve üzerinde** ancak **50'den az olan** işyerlerinde; 01.07.2018 tarihinden itibaren,

Bireysel Emeklilik Sistemi zorunlu olarak **uygulanacaktır**.

3- 2019 Yılında Bireysel Emeklilik Sistemi Kapsamına Girecek Olan İşyerleri:

Çalışan sayısı **5 ve üzerinde** ancak **10'dan az olan** işyerlerinde 01.01.2019 tarihinden itibaren bireysel Emeklilik Sistemi zorunlu **olarak uygulanacaktır.**

4- Birden Fazla İşyeri Olan İşverenin Çalışan Sayısının Belirlenmesi:

Birden fazla işyeri olan İşverenin çalışan sayısının belirlenmesinde, bütün işyerlerinde çalışanların toplamı göz önünde bulundurulacaktır. İşyerlerinin başka illerde olması bu durumu değiştirmeyecektir.

5- Bireysel Emeklilik Sistemi Kapsamına Zorunlu Olarak Dahil Olanlar:

Türk vatandaşı olup, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre (SSK ve Emekli Sandığına tabi) çalışanlardan;

- a- İşverenin Yönetmelik kapsamına alınma tarihi itibarıyla işverene bağlı olarak çalışmakta olan **45** yaşını doldurmamış kişiler,
- b- İşverenin kapsama alınmasından sonra bu işverene bağlı olarak işe başlayan ve işe başlama tarihinde **45 yaşını** doldurmamış kişiler otomatik BES kapsamına girmektedir.

Ancak, 5510 sayılı Kanununun 5. maddesinin (g) bendi kapsamında yer alan ve ülkemiz ile **sosyal güvenlik Sözleşmesi olmayan** ülkelere götürülen Türk işçileri, otomatik katılım sistemi kapsamında bulunmamaktadır.

6- Çalışanın Katkı Payının Hesaplanması ve Emeklilik Şirketine Aktarılması:

Yönetmelik kapsamında çalışanların ücretinden işveren tarafından prime esas kazancın **%3'ü oranında çalışan katkı payı** hesaplanacaktır. Hesaplanan tutarın virgülden sonraki kısmı hesaplamada dikkate alınmayacaktır.

Çalışanın, kapsama alınma tarihinden önceki bir döneme ilişkin çalışması karşılığında, kapsama alınma tarihi ve sonrasında ödenen ücretlerinden çalışan katkı payı kesintisi yapılmayacaktır. Ücreti peşin ödenen çalışanlara, kapsama alınma tarihinden önceki dönemde ödenen ücretlerinden de çalışan katkı payı kesintisi yapılmayacaktır.

Çalışanların almakta oldukları aylık ücretinden (SGK'ya yapılan bildirim üzerinden) %3 oranında her ay **zorunlu** olarak kesilecek olan **çalışan katkı payı tutarı**, işverenin bir veya birden fazla emeklilik şirketi ile imzalayacağı sözleşme kapsamında ilgili bireysel emeklilik şirketine aktarılacaktır

7- Çalışan İşçinin Bu sistemden (BES) Cayma Hakkı Bulunmaktadır:

Yapılan bu düzenleme çerçevesinde, kapsama giren işverenler, bir emeklilik şirketiyle anlaşıp **45 yaşın altındaki tüm çalışanlarını bir emeklilik planına dâhil etmekle yükümlüdür**. Ancak işçiler, işverenleri tarafından emeklilik planına dâhil olduğunun kendilerine bildirildiği tarihi takip eden **iki ay içinde emeklilik sistemine dâhil olmamayı isteyerek cayma hakkını kullanabilirler**. İşçinin “cayma” hakkını kullanması durumunda, o tarihe kadar fona ödenen katkı payları, varsa hesabında bulunan yatırım gelirleri ile birlikte, **on iş günü içinde işçiye iade edilecektir**. Ayrıca, cayma hakkını kullanmayan işçi, bazı durumlarda katkı payı ödemesine **ara verilmesini** talep edebilecektir.

8- Bireysel Emeklilik Sisteminde Emeklilik Şartları ve Devlet Katkısı:

İşverenleri tarafından bu kapsamda otomatik olarak bireysel emeklilik sistemine dâhil edilen çalışanların emekli olmaya hak kazanmaları için sisteme giriş tarihinden itibaren **en az on yıl sistemde bulunmak koşuluyla 56 yaşını tamamlamaları gerekiyor**.

Çalışanlar tarafından ödenen katkı paylarına, mevcut bireysel emeklilik sistemi ile aynı koşullara tabi olarak **%25 oranında Devlet katkısı** teşviki verilecektir. Cayma süresi sonrasında sistemde devam etmeye karar veren çalışanlara, 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununa göre 1.000,00 TL tutarında Devlet katkısı sağlanacaktır. Ayrıca, emeklilik halinde hesabındaki birikimi en az 10 yıl süreli yıllık gelir sigortası sözleşmesi kapsamında kalmayı tercih eden çalışana birikiminin %5’i oranında ek Devlet Katkısı teşviki verilecektir.

9- BES ile ilgili İşverenlerin Yükümlülüğü ve Sorumlulukları:

İşverenler öncelikle, otomatik katılım için emeklilik planı düzenleme konusunda Hazine Müsteşarlığı tarafından yetkilendirilmiş **en az bir emeklilik şirketi ile emeklilik sözleşmesi imzalamak zorundadır**. Bu göre, işverenlerin merkez ve/veya taşra birimleri adına emeklilik sözleşmesi imzalanmasına ilişkin olarak yetkili yöneticilerini belirlemesi de gerekmektedir.

Çalışan tarafından sisteme ödenecek katkı paylarının çalışanın ücretinden kesilerek emeklilik şirketine aktarılması. İşveren katkı payını zamanında emeklilik şirketine aktarmaz veya geç aktarırsa, çalışanın birikiminde oluşabilecek parasal kaybı telafi etmek zorundadır.

Söz konusu bu yükümlülüklerin yerine getirilmesi işverenin sorumluluğunda olup, yükümlülüklerini yerine getirmeyen işverenlere, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından **her bir ihlal için 100,00 TL idari para cezası** uygulanacaktır.